

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 41/05-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Excel, spol. s r. o., B. B., zastúpenej advokátkou JUDr. E. K., B. B., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 182/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Excel, spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. novembra 2004 doručená sťažnosť Excel, spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 182/03.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 1. júla 2003 podala okresnému súdu žalobu o zaplatenie 103 475,84 Sk s príslušenstvom. Od podania žaloby okresný súd vo veci nekonal viac ako 16 mesiacov, preto 1. júla 2004 podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní a 26. júla 2004 žiadala okresný súd, aby vo veci konal.

Predseda okresného súdu na jej sťažnosť do dnešného dňa neodpovedal. Okresný súd uznesením z 1. októbra 2003 zrušil platobný rozkaz a od tohto dátumu len vyzval žalovaného 9. júla 2004.

V závere sťažnosti sťažovateľka navrhuje ústavnému súdu, aby vyslovil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 182/03 okresný súd porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal okresnému súdu vo veci konať a domáha sa aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 50 000 Sk a úhrady trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom (...).

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky,

o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého sa mal dopustiť okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 182/03.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. I. ÚS 167/03). Posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok

porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03).

Ústavný súd na základe svojej konštantnej judikatúry (I. ÚS 120/03, I. ÚS 66/04, II. ÚS 57/01) berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom..., ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03), resp. že „na základe skutočností uvedených v sťažnosti nemožno postup súdu považovať za taký, ktorý by signalizoval pri predbežnom prerokovaní možné porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 131/03).

Ústavný súd zo sťažnosti sťažovateľky a zo spisu okresného súdu vo veci sp. zn. 26 Cb 182/03 zistil, že konanie o zaplatenie 103 475,84 Sk s príslušenstvom prebieha na okresnom súde od 3. júla 2003 (keď bola okresnému súdu doručená žaloba sťažovateľky). K sťažnosti sa vyjadril aj predseda okresného súdu podaním doručeným ústavnému súdu 31. januára 2005, z obsahu ktorého okrem iného vyplýva:

«dňa 21. 7. 2003 - výzva súdu žalobcovi na zaplatenie súdneho poplatku, dňa 6. 8. 2003 - záznam o zaplatení súdneho poplatku, dňa 27. 8. 2003 - vydaný platobný rozkaz, dňa 19. 9. 2003 - uznesením zrušený platobný rozkaz č. ROB 1130/03 z dôvodu, že nebolo možné doručiť ho čo i len jednému zo žalovaných, dňa 28. 10. 2003 - vec bola prevedená do registra „Cb“, z dôvodu zrušenia platobného rozkazu, dňa 13. 4. 2004 - podanie právneho zástupcu žalobcu - zmena žalobného návrhu zo dňa 1. 7. 2003 + žiadosť o konanie vo veci, dňa 9. 7. 2004 - úprava sudcu - výzva žalobcovi, či podanie zo dňa 13. 4. 2004 má súd považovať za čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania v zmysle § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, dňa 28. 7. 2004 - podanie právneho zástupcu žalobcu - oznámenie v právnej veci žalobného návrhu proti odporcovi AHOLD Slovakia, s. r. o., dňa 20. 8. 2004 - uznesením súd uložil odporcovi vyjadriť sa písomne k veci, dňa

4. 10. 2004 - vyjadrenie odporcu k návrhu na zaplatenie 103.475,84 Sk s príslušenstvom, dňa 14. 1. 2005 - úprava sudcu - doručiť vyjadrenie odporcu navrhovateľovi a oznámenie žalobcovi, že vec bude riešená v poradi.»

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe zistených skutočností považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné vzhľadom najmä na celkovú dĺžku konania kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle citovaného článku ústavy. V postupe okresného súdu je síce možné zistiť aj prietah (obdobie od 28. októbra 2003 do 9. júla 2004), išlo však doteraz o ojedinelý prietah, ktorý bol následnými úkonmi zo strany okresného súdu napravený.

Ústavný súd už vo svojej judikatúre uznal, že „Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (IV. ÚS 203/03), pričom jednorazový „výpadok“ v konaní súdu nesignalizuje bez ďalšieho možnosť zbytočných prietahov v konaní.

Ústavný súd súčasne zobral do úvahy aj správanie sťažovateľky ako účastníka konania, ktorý svojím správaním môže tiež prispieť k zbytočným prietahom, pretože ak na jednej strane sťažovateľka ako účastníčka konania je oprávnená využiť na svoju obranu všetky procesné prostriedky dané jej príslušným procesným kódexom, na druhej strane musí počítat' s tým, že ich včasné nevyužitie môže mať za nevyhnutný dôsledok spomalenie postupu všeobecného súdu pri prerokovaní veci samej, a tým aj predĺženie súdneho konania a že tento dôsledok (predĺženie konania) nemôže v sťažnosti podanej podľa čl. 127 ods. 1 ústavy následne úspešne pričítať výlučne postupu konajúceho súdu a len z tohto dôvodu vyvodzovať porušenie jeho práv podľa citovaných článkov ústavy. *A fortiori* to platí v prípade akéhokoľvek podania sťažovateľky adresovaného súdu spôsobom, ktorý musí byť zrozumiteľný a v súlade s príslušným procesným kódexom. Za takéto „správanie“ pričítateľné podľa okolností veci výlučne na ťarchu účastníka konania možno považovať aj „nezaplatenie súdneho poplatku splatného podaním návrhu“ a „podanie právneho zástupcu žalobcu - zmena žalobného návrhu zo dňa 1. júla 2003“ v prípade sťažovateľky v danej veci (mutatis mutandis I. ÚS 41/03).

Na základe uvedeného, ako aj berúc do úvahy povahu veci, jej zložitosť a celkovú doterajšiu dobu konania pred okresným súdom, ústavný súd konštatoval, že vzhľadom na uvedené skutočnosti doterajší postup okresného súdu nesignalizuje možnosť zbytočných prietáhov v konaní, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, preto musel sťažnosť sťažovateľky odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh zjavne neopodstatnený.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2005